

**חוק זכויות תלמידים עם ליקות למידה במוסדות על-תיכוניים,
התשס"ח-2008***

הגדרות

.1. בחוק זה –

"אבחן מוכר" – מסמך כתוב, החתום על ידי מאבחן מוכר לויהו ליקות למידה אצל מועמד או תלמיד, כפי שקבע השר לפי הוראות סעיף 4(א)(5);
"המועצה להשכלה גבוהה" – המועצה להשכלה גבוהה ממשמעותה בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958¹ (בחוק זה – חוק המועצה להשכלה גבוהה);
"הנציב" – נציג שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, כהגדרתו בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998² (בחוק זה – חוק השוויון);
"הנציבות" – נציגות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, ממשמעותה בפרק ו' לחוק השוויון;

"ליקות למידה" – ליקות המשליצה על תהליכיים קוגניטיביים, והבאה לידי ביטוי בקשימים ממשמעותיים שאינם תואמים את האפוי בגילו של בעל הלקות ברכישת מיומנויות או בשימוש בכישורים של קשב וריכוך, שפה, קריאה, כתיבה, המשגה, תפוך ניוחלי או יכולות חישוביות, חברותיות או רגשות, ולמעט קשיי למידה הנובעים ממחלה או יותר מלה בלבד: פגיעה חזותית, ליקות מוטוריות, פיגור שכלי, מוגבלות נפשית או תנאים חיצוניים, כגון חסר סביבתי, תרבותי או חברתי – כלללי;

"מאבחן מוכר" – מי שקיבל תעודה הכירה לפי סעיף 7;
"מוסד על-תיכוני" –

- (1) מוסד שקיבל הכירה לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה;
- (2) מוסד שקיבל היתר או אישור לפי סעיף 21 לחוק המועצה להשכלה גבוהה;
- (3) מוסד שהתוואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28 לחוק המועצה להשכלה גבוהה;
- (4) מוסד שקיבל רישיון לפי סעיפים 25ג ו-25ד לחוק המועצה להשכלה גבוהה או רישיון זמני לפי סעיף 25ט לחוק המועצה להשכלה גבוהה;
- (5) מוסד על-תיכוני להכשרה או להשכלה מקצועית, טכנית, תורנית או דתית, לרבות מסלול להכשרה או להשכלה כאמור במוסד על-תיכוני, המכשר את תלמידיו לבחינות ממשאלות או המעניק השכלה המוכרת על ידי משרד ממשלתי או לפי כל דין;
- (6) מכינה קדם-אקדמית של מוסד כאמור בפסקאות (1) עד (4);
- (7) מכינה קדם-אקדמית שאינה מנוהה בפסקה (6) או מכינה קדם-הנדסאית; "מועמד" – מועמד לקבלה ללימודים במוסד על-תיכוני;

* התקבל בכנסת ביום כ"ה באדר ב' התשס"ח (1 באפריל 2008); הצעת החוק ודבריו הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 153, מיום י"ט בסיוון התשס"ז (5 ביוני 2007), עמ' 189.

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.
² ס"ח התשנ"ח, עמ' 152.

- "פסיכולוג מומחה" – פסיכולוג מומחה כהגדרתו בחוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1976³;
- "רופא מומחה" – רופא שהוא בעל תואר מומחה לפי פקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976⁴;
- "תלמיד" – מי שולמד במוסד על-תיכוני;
- "הוועדה" – ועדת החינוך התרבות והספרות של הכנסת;
- "השר" – שר החינוך.
- .2 (א) מועמד עם יכולות למידה זכאי להתקנות בהליך הקבלה למוסד על-תיכוני, לפי הוראות חוק זה; לעניין זה, "הליך הקבלה" – לבות בחינות ומלות שטרתן הערכה ומימון של ממעדים למוסדות על-תיכוניים, הנערכות על ידי גורם אחר ומשמשות בהליך הקבלה של המוסד.
- (ב) תלמיד עם יכולות למידה זכאי להתקנות במסגרת לימודי במוסד על-תיכוני שבו הוא לומד, לפי הוראות חוק זה.
- .3 (א) מועמד או תלמיד (בסעיף זה – המבקש) רשאי להגיש בקשה להתקנות לגורם המוצע המוסמך במוסד על-תיכוני, בהתאם לכללים שקבע המוסד לעניין זה; הבקשה תוגש ביצירוף אבחון מוכר, וה המבקש רשאי לצרף לה גם חוות דעת של מרכזו התימיבת במוסד.
- (ב) המוסד העל-תיכוני יבחן את הבקשה ואת המסמכים שצوروו לה, ויקבע את התקנות שלן זכאי המבקש, בהתאם לאופיין ובמטרתן של הבדיקות והמלות הנדרשות במסגרת לימודי המבקש במוסד; התקנות ייקבעו על בסיס האבחון המוכר שהגיש המבקש זולת אם התקנים אחד מآل:
- (1) חוות הוראות סעיף 6(א);
  - (2) חוות הוראות סעיף 6(ב);
  - (3) נקבע שאין מקום להתקנה מסוימת על סמך חוות דעת של הגורם המוצע המוסמן.
- (ג) החלטת המוסד העל-תיכוני לפי סעיף קטן (ב) תהיה מנומקת ובכתב ותישלח למבקש בתוך 30 ימים מיום הגשת הבקשה; המבקש רשאי לעורר על ההחלטה להוראות שקבע השר לפי סעיף 4(ג)(7); ההחלטה הגורם המוסמך לדון בערער תהיה מנומקת ובכתב ותישלח למבקש בתוך 15 ימים מיום הגשת הערער.
- (ד) מבקש רשאי להגיש, בכל עת, בקשה חוות להתקנות, ובלבב שצורה לה חוות דעת מוצעתית של מרכזו התימיבת של המוסד ובבה המלצה מנומקת להתקנות כאמור, על בקשה כאמור יחולו הוראות סעיף זה, בשינויים המחויבים.
- .4 (א) הש, בהתאם עם המועצה עם ההחלטה להשכלה גבוהה, עם הנציבות ועם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם יכולות למידה ובאישור הוועדה, יקבע הוראות לשם שילוב אנשים עם יכולות לימודי בלימודים במוסדות המנויים בפסקאות (1 עד 4) ובפסקה (6) בהגדירה "מוסד על-תיכוני".
- (ב) הש או שר התעשייה המסחר והתעסוקה, לפי העניין, בהתאם עם הנציבות עם ארגונים העוסקים בקידום זכויותיהם של אנשים עם יכולות למידה ובאישור הוועדה, יקבע הוראות לשם שילוב אנשים עם יכולות לימודי בלימודים במוסדות המנויים בפסקאות המנווים בפסקאות (5) ו(6) בהגדירה "מוסד על-תיכוני".

³ ס"ח התשל"ז, עמ' 158.

⁴ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, 30, עמ' 594.

(ג) הוראות לפי סעיף זה ייקבעו, בין השאר, בעניינים אלה, והכל בהתחשב בסוג
לקות הלמידה:

- (1) התאמות למועדדים ולתלמידים עם לקות למידה;
- (2) פעילות תומכת לתלמידים עם לקות למידה;
- (3) מרכז תמייה לתלמידים עם לקות במידה לכל מוסד על-תיכוני (בחוק זה – מרכז תמייה);
- (4) קביעת נחילים ופרסום על ידי כל מוסד על-תיכוני, ליישום הוראות לפי חוק זה באותו מוסד;
- (5) מהותו של אבחן שוכר לנוכח מנת התאמות לפי חוק זה;
- (6) מי הם הגורם המקצועי המוסמך לעניין סעיף (ב) (בחוק זה – הגורם המקצועי המוסמך);
- (7) הליך העזר לפי סעיף (ג).

(א) כל מוסד על-תיכוני יקבע נחילים ליישום הוראות לפי חוק זה; נחילים כאמור יחולו, בין השאר, הוראות בדבר ידיעו והගרת המודעות של הסגל האקדמי והסגל המינהלי במוסד בעניין שילוב אנשים עם לקות במידה לסטודנטים במוסד.

(ב) מוסד על-תיכוני יפרנס נחילים כאמור בסעיף קתן (א), בתיחילה כל שנת לימודים, באתר האינטרנט של המוסה, אם קיים כזה, בשנותון ובידיעון של המוסד ועל לוח המודעות במקום מוכוי בתחום המוסד; פרסום כאמור יודיע נגיש לאנשים עם לקות במידה ויכלול גם מידע בדבר מרכז התמייה במוסד ופרטיו ההתקשרות עמו.

(א) אדם כשר לקבל תעודה כמאבחן מוכר מאות השר (בחוק זה – תעודה הכרה), אם נתקינו בו כל אלה:

- (1) הוא בגיר;
- (2) הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;
- (3) הוא לא הורשע בישראל או מחוץ לישראל, בעבירה פלילית או משמעית שمفאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה, אין הוא ראוי לקבל תעודה הכרה; לעניין זה, "הורשע" – לרבות מי שבית המשפטקבע שבייעץ את העבירה או שבית המשפט מצא כי עשה את מעשה העבירה לפי סעיף (ז) (ב) לחוק טיפול בחו"ל; נפש, התשנ"א-1991⁵;

(4) הוא בעל הכשרה בתחום לקויות במידה שהוא אחד מלאה:

- (א) פסיכולוג מומחה;
- (ב) בעל תואר מוסמך במקצועות במידה ממוסד על-תיכוני המניו בפסקאות (1) עד (3) בהגדורה "מוסד על-תיכוני" (בחוק זה – מוסד אקדמי) או ממוסד להשכלה גבוהה בחו"ל הארץ לשחר, לאחר התיעוזות עם שר הבריאות, הכיר בו ובתואר כהכרה מתאימה לצורכי הכרה כמאבחן מוכר (בחוק זה – מוסד מוכר להשכלה גבוהה בחו"ל הארץ);

(ג) לעניין אבחן מוכר של הפרעת קשב ורכיבו – רופא מומחה בניירולוגיה, בפסיכיאטריה, בנירולוגיה ילדים, בפסיכיאטריה של הילד והמתבגר, או רופא מומחה ברפואת ילדים בעל ניסיון של שלוש שנים בתחום התפתחות הילד;

נהלים ליישום החוק 5.
ורטוטם

מאבחן מוכר 6.

- (ד) לעניין אבחון מוכר של דיסגרפיה – מרפא בעיסוק בעל תואר מוסמך ברפוי בעיסוק ממושך אקדמי או ממושך להשכלה גבוהה בחו"ל בארץ שהמנהלה הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיר לעניין זה הכיר בו ובתואר כהכרה מתאימה לצורכי הכרה;
- (ה) לעניין אבחון מוכר של הפרעה בעיבוד שמיוני או בדבר – קלינאי הקשור בעל תואר מוסמך בהפרעות בתקשורת ממושך אקדמי או ממושך להשכלה גבוהה בחו"ל בארץ שהמנהלה הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיר לעניין זה הכיר בו ובתואר כהכרה מתאימה לצורכי הכרה;
- (ו) בעל תואר מוסמך, לרבות ברפואה, ברפוי בעיסוק או בהפרעות בתקשורת, ממושך אקדמי או ממושך מוכר להשכלה גבוהה בחו"ל בארץ, וב└בד שהשה, לאחר התיעיצות עם שר הבריאות ועם המועצה להשכלה גבוהה ובאישור הוועדה, הכיר בתואר כהכרה מתאימה לצורכי הכרה;
- (ז) הוא מקיים דרישות שקבע השר לפי הוראות סעיף קטן (ב).
- (ב) (1) השה, לאחר התיעיצות עם שר הבריאות, יקבע דרישות לעניין הכשרה, לרבות הכשרה מעשית, השתלמותות ובוחינות הסמכה, בוגר לאבחן ל��יות למידה, יוכל שיקבע דרישות שונות לסוגים אחרים או לסוגי בעלי הכשרה, לרבות לעניין שנות ההכשרה וההשתלמותות ותוכנן וסוג הבחינות, והוא יכול עירישות כאמור רק לחלק מבבעלי ההכשרה לפי סעיף קטן (א)(4).
- (2) תקנות לפי פסקה (1) לעניין רופאים יקבעו על ידי שר הבריאות, לאחר התיעיצות עם השר
- (3) תקנות לפי סעיף קטן זה יותקנו לאחר התיעיצות עם המועצה להשכלה גבוהה ובאישור הוועדה.
- .7 (א) אדם המבקש תעודת הכרה יגיש בקשה לשור או למי שהוא הסמיר לבך (בוחק זה – בקשה); השר רשאי לחתם בבקשתו לעודת הכרה, אם מצא שהתקיימו בו התנאים לפי סעיף 6.
- (ב) המבקש ייצור בקשה מוסכמים המעידים על קיום התנאים לפי סעיף 6 לממן תעודת הכרה.
- (ג) השר רשאי לדרש מה המבקש כל מידע או מסמך הדורשים לו לצורך החלטה בבקשתו.
- (ד) השר יפרסם את רשימת המאבחנים המוכרים לפי חוק זה, באופן שיקבע; בראשימה כאמור יזכיר גם תחומי האבחון שלגביו הוכר מאבחן כמפורט בפסקאות משנה (א) עד (ו) בסעיף 6(א)(4).
- .8 השר או מי שהוא הסמיר לבך רשאי להורות על ביטולה של תעודת הכרה או על התיליתה לתקופה שיקבע, בהתאם אחד מלאה, ולאחר שנתן לבעל התעודה הזדמנות לטעון את טענותו:
- (1) תעודת הכרה ניתנה על יסוד מידע שגוי או כוב;
  - (2) חدل להתקיים תנאי מהתנאים לממן תעודת הכרה לפי סעיף 6;
  - (3) הוא מצא, לאחר התיעיצות עם שר הבריאות, כי בעל התעודה פעל באופן שיש בו כדי לפגוע במהימנותו או במקצועותו או שבשל התנהוגתו הוא איינו ראוי לשמש מאבחן מוכר.

9. (א) אין בהוראות חוק זה כדי לחייב התאמה של בחינה, מטלה או חלק מהן, לאנשים עם
לקות למידה, כאשר הדבר מתחייב מוחדרישות המהוויות של הבחינה או המטלה.
(ב) אין בהוראות חוק זה כדי לחייב מוסד על-תיכוני בנסיבות פוליה, אם קבע השר או
שר התעשייה המסחר וה תעסוקה, לפי העניין, או מי שהסמיכו לבך, כי יש בה נטל כבד
mdi בנסיבות העניין, בהתחשב, בין השאר, בסוג הפעולה, בהיקפה, בטיבתה ובעלותה,
בקיומם של מקורות מימון חיצוניים או מלכתיים לביצוע התאמות לאנשים עם
לקות
למידה לפי חוק זה ובהתאם לכך, מי חזק מהזר ההכנסות או שיעור הרוחה של מי שחייב ביצוע
התאמות לפי חוק זה; קבע השר או שר התעשייה המסחר וה תעסוקה, לפי העניין, או מי
שהסמיכו לבך, כי יש בפועל נטל כבד מדי לפי סעיף זה, רשאי הוא לחייב את המוסד
על-תיכוני בנסיבות אמצעים חלופיים שהם סבירים בנסיבות העניין.
10. (א) השר או שר התעשייה המסחר וה תעסוקה, לפי העניין, ממונה על ביצוע חוק זה
והוא רשאי, באישור הוועדה, להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו.
(ב) השר, באישור הוועדה, רשאי להתקין תקנות בדבר אגרות بعد הגשת בקשה לפי
סעיף 7 או בקשה למתן עדות הכרה ומנית לפי סעיף 16.
11. בחוק בת משמט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000⁶, בנוספת הראשונה, בפרט 21,
אחרי פסקה (24) יבוא:
"25) החלטה לפי סעיפים 7, 8 ו-16 לחוק זכויות תלמידים עם לקות למידה במוסדות
על-תיכוניים, התש"ח-2008".⁷
12. תחילתו של חוק זה ביום ז' בשבט התשס"ט (1 בפברואר 2009) (בחוק זה – יום
התחיליה).
13. תקנות ראשונות לפי סעיף 4 ולפי סעיף 6(א)(4) ו-6(ב) יובאו לאישור הוועדה בהתאם
חוודשים מיום פרסוםו של חוק זה.
14. חוק זה יחול בהדרגה על מוסדות על-תיכוניים במשך תקופה של שלוש שנים מיום
התחיליה (בחוק זה – תקופה הבינימית), בפרישה שווה בכל אחת משלוש השנים, לפי
זכוים שקבע השר או שר התעשייה המסחר וה תעסוקה, לפי העניין, לאחר התיעצויות
עם הנציבות, ולענין המוסדות האמורים בפסקאות (1) עד (4) ו-(6) בהגדלה "מוסד
על-תיכוני" – גם עם המועצה להשכלה גבוהה.
15. (א) בעליים של מוסדות על-תיכוניים יגישו מדי שנה, לא יותר מיום א' בטבת, דיווח
בדבר ההחללה בתקופת הבינימית, בפרישה שווה בכל אחת משלוש השנה החולפת
במוסדותיהם, מתחייב לפי סעיף 14, לשור החינוך או לשור התעשייה המסחר וה תעסוקה,
לפי העניין.
(ב) השר או שר התעשייה המסחר וה תעסוקה, לפי העניין, יגיש מדי שנה לוועדה
דיווח בדבר ההחללה בתקופת הבינימית של הוראות חוק זה, שבוצעה במהלך השנה
החותמת.
16. (א) על אף הוראות חוק זה, השר רשאי לתת עדות הכרה ומנית למי שהגיע בקשה
לכך בהתאם מיום התחיליה, בלבד שנתקינו מבקשת כאמור כל אלה:
(1) הוא בוגר;
(2) הוא אזרח ישראלי או תושב ישראל;

⁶ ס"ח התשס"ס, עמ' 190; התשס"ח, עמ' 405.
⁷ ס"ח התשס"ח, עמ' 434.

(3) הוא לא הורשע בישראל, בעבריה פלילת או משמעתית שמאפת מהותה, חומרתה או נסיבותה, אין הוא ראוי לקבל תעודת הכרה; לעניין זה, "הורשע" – לרבות מי שבית המשפט קבע שביצע את העבירה או שבית המשפט מצא כי עשה את מעשה העבירה לפי סעיף 5(ב) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991;

(4) מי שמתיקים בו אחד מآلלה:

(א) מתיקיים בו התנאים לפי סעיף 6(א)(ב) למתן תעודת הכרה לפי חוק זה;

(ב) מתיקיים בו התנאים לפי סעיף 6(א)(4)(א), (ג), (ד), (ה) או (ו) למתן תעודת הכרה לפי חוק זה, ובלבד עסק בעריכת אבחונים לשם מתן התאמות לאנשים עם לקות למידה, בהיקף ניכר (בסעיף זה – אבחן בהיקף ניכר), בשלוש השנים שקדמו להגשת הבקשה;

(ג) הוא בעל תואר בוגר מוסד אקדמי או מוסד מוכר להשכלה גבוהה בחוץ לארץ וכן תעודה, שהשר הכיר בה, המעידה על הכשרה של שניטים בתחום לקויות למידה (בסעיף זה – תעודת הכשרה) ובלבד עסק באבחן בהיקף ניכר, בשלוש השנים שקדמו להגשת הבקשה;

(ד) הוא בעל תעודת הוראה ממוסד על-תיכוני או מוסד להכשרת מורים בחו"ל לארץ שהשר הכיר בו לעניין חוק זה ותעודת הכשרה, ובלבד עסק באבחן בהיקף ניכר, בעשר השנים שקדמו להגשת הבקשה;

(ה) הוא בעל תעודת הכשרה, ובלבד עסק באבחן בהיקף ניכר ב-150 שעות ניכר, בחמש השנים שקדמו להגשת הבקשה;

(ו) הוא בעל תואר בוגר בifie בעיסוק או בהפרעות בתקשורת ממוסד אקדמי או מוסד מוכר להשכלה גבוהה בחו"ל, ובלבד עסק באבחן בהיקף ניכר, בחמש השנים שקדמו להגשת הבקשה.

(ב) הוראות סעיפים 7 ו-8 יחולו, בשינויים המחייבים, על בקשה למתן תעודת הכרה זמנית ועל ביטולה או התיליתה.

(ג) תוקפה של תעודת הכרה זמנית יהיה לתקופה של שש שנים מיום פרסום של חוק זה.

(ד) תלמיד שעבר תחילתו של חוק זה ניתנו לו התאמות בעקבות אבחן שאינו מוכה, ימשיך להיות זכאי להתאמות כאמור, לתקופה שנייתנו או עד לסיום לימודיו להtower או לתעודה שלקראותם הוא לומה, לפי המוקדם.

.17 אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מההוראות לפי חוק השוויון, לרבות כל זכות או סעד שמירת דינים לפי אותו חוק.

אליהו ישি	יולי תמייר	יאיר אולמרט
שר התעשייה המסחר והתעסוקה	שר החינוך	ראש הממשלה
דליה איציק	שמעון פרס	
יושבת ראש הכנסת	נשיא המדינה	